

هدف کلی درس:

- ۱- شناخت حالات نوزاد در هنگام سلامت و بیماری و تشخیص نیازها و تصمیم مناسب در انتخاب اولویتهای و اجرای مراقبتهای مربوطه بویژه در نوزادان آسیب پذیر و در خطر.
- ۲- شناخت ضایعات، ناهنجاریها، آسیبها و بیماریهای نوزادان و روشهای مختلف پیشگیری انجام فوریتهای پزشکی، کمک به درمان بمنظور کاهش میزان مرگ و میر نوزادان.
- ۳- کاربرد یافته های علمی در ارائه مراقبتهای مربوط به نوزادان آسیب پذیر و خطر در بخشهای ویژه.
- ۴- آشنایی با حقوق نوزاد در خانواده از دیدگاه اسلام.

شرح درس: با گذراندن این درس دانشجویان ضمن شناخت نوزادان طبیعی و غیر طبیعی با اصول تشخیص درمان و مراقبتهای لازم آشنا خواهند شد.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۱۷ ساعت)

نوزاد طبیعی و Normal Variations شرح حال معاینه فیزیکی کامل نوزاد، تصاویری از Normal Variation نمایش داده شود.

مراقبتهای اولیه نوزاد و مراقبت در اطاق زایمان - مراقبت از نوزاد در بخش نوزادان - هیپوترمی و عوارض آن و پیشگیری - بیماریابی (screening) - تعیین سن داخل رحمی و تقسیم بندی نوزادان برحسب سن حاملگی و وزن موقع تولد.

تعاریف و نحوه شناسائی نوزاد، ترم، نارس، دیررس، بزرگتر و کوچکتر از سن حاملگی - تعیین سن داخل رحمی (علائم ظاهری و عصبی) اشاره به مسائل خاص - مسائل روانی مادر و نوزاد - رابطه مادر و نوزاد، مادر، نوزاد، ظرفیت حواس نوزاد، آموزش در دوره نوزادی - مسائل ویژه نوزاد نارس - درجات مختلف نارس بودن (بینا بینی، متوسط و شدید) مشکلات و مسائل هر دسته (کنترل درجه حرارت، تغذیه، هیپوکسی، رشد، زردی، کم خونی، مسائل تنفسی، اسیدوز، مشکلات متابولیک).

- متابولیسم مواد قندی در جنین، در موقع زایمان، در نوزاد، اختلال تولید گلوکز در کبد، هیپوگلیسمی نوزادان هیپرانسولینیزم، هیپرگلیسمی نوزادان، درمان

- متابولیسم کلسیم و منیزیم، کلسیم (کلیسیوتروپیک هورمونها، هیپوکلیسمی نوزاد)، منیزیم (کمبود منیزیم و هیپرمنیزیمی) راشیتیس، استئونی نوزادان نارس.

- نوزاد (Large gestational Age) L.G.A، اهمیت، تشخیص، علل، تغییرات در ساختمان بدن و عمل این نوزادان درمان و پیش آگهی.

- نوزاد: تعریف، اهمیت، علل، وضعیت جفت، نوزاد مادر دیابتی I.D.M (مادر دیابتی، نوزاد، اشکالات متابولیسم در این نوزادان، درمان).

اریتروبلاستوز، سندرم بکریتز، ترانس پوزیشن آئورت و غیره.
- تغذیه

فیزیولوژی هضم و جذب، مواد غذایی اصلی (اهمیت، احتیاجات، کمبود) تغذیه نوزاد ترم و نارس شیر مادر (ترکیب، مقایسه، مزایا، تکنیک، سنن، عقاید غلط، ورود داروها به شیر مادر، موارد منع، طرق مختلف تغذیه، اشکالات تغذیه، اثرات کمبود مواد غذایی از جمله ویتامین ها و Trace Elements تغذیه داخل وریدی.

شروع تنفس: نفسهای اول، محرکین تنفس، ادپتاسیون ریوی و گردش خون، مکانیک و تهویه ریوی - مسائل حاد تنفسی نوزاد - ریه های، ادپتاسیون گردش خون و اثرات آن بر روی استرس تنفس نوزاد، بیماری هیالن ممبران RDS و RSD پنومونی ناشی از آسپیراسیون داخل رحمی (از جمله مگونیوم). عفونتهای ریه، پنوموتراکس، پنومومدیاستین، آمفیژم انترستیسیل

مسائل مزمن تنفسی: برنکوپولموناری دیسپلازیا، اثرات مزمن بیماریهای ریوی، بیماریهای مزمن ریه نارس. احیاء قلب و تنفس: گردش خون جنین و نوزاد، پاتولوژی آمفیکسی جنین و نوزاد، آپنه اولیه و ثانویه، درمان. تکنیکهای خاص درمانی در ارتباط با مشکلات تنفسی نوزادان: اصول درمان نارسائی تنفسی باز نگهداشتن مجرای تنفسی نوزادان درمان با اکسیژن، ماشین تنفسی مصنوعی و سایر تجهیزات.

بیماریهای قلبی نوزاد: معرفی، فیزیولوژی، تشخیص، درمان، ارتباط بین دو بطن، بازماندن مجرای شریانی، نقص کوشیون A.P.V.D کوارکتاسیون آئورت هیوپلازی قلب چپ- تنگی آئورت، ترانس پوزیشن عروق بزرگ، تترالوژی فالو، آترزی شریان ریوی بدون V.S.D سندرم هتروتاکسی، دکستروکاردی بیماری اولیه میوکارد، اختلالات ریتم.

زردی ها: متابولیسم بیروبین در جنین و نوزاد، یرقان فیزیولوژیک، بررسی زردی نوزاد، مقادیر طبیعی بیلیروسین، زردیهای پاتولوژیک، علل و از جمله ناسازگاریهای گروههای خونی، اثرات سمی بیروبین، درمان، پیشگیری، یرقان ناشی از کولستاز، هپاتیت و آترزی مجازی صفراوی.

مسائل خونی نوزاد: کم خونی، پلی سیتمی، هموگلوبین جنین، اختلالات انعقادی، اختلالات گلبولهای سفید. آب و الکترولیتها و مسائل گوارش نوزاد: ترکیب آب و غیره در بدن جنین و نوزاد، اصول درمان با آب و الکترولیتها مسائل کلینیکی در ارتباط با مشکلات آب و الکترولیتها، مسائل درمانی آب و الکترولیتها، مسائل مربوط به مکیدن و بلعیدن، استفراغ (علل، درمان) اسهال (علل، درمان) انتروکولیت نکروزان خونریزیهای گوارش و غیره.

مسائل کلیوی و جهاز ادراری: کلیه و رشد و تکامل آمبریولوژی، فیزیولوژی، بررسی کار کلیه، آنومالیاها نارسائی ادم و مصرف دیورتیک ها، عفونت (اختلالات رشد بعلت مسائل کلیوی، انسداد مجاری ادرار، عفونت دستگاه ادراری).

مسائل ایمنی جنین و نوزاد: ایمونولوژی جنین و نوزاد، تکامل سیستم مصون سازی، ارتباط جنین و نوزاد و مادر پیامدهای ایمنولوژیک، عفونت داخل رحمی، بررسی ایمنی نوزاد

مسائل عفونی نوزاد و جنین: فارماکولوژی آنتی بیوتیک ها در نوزادان، عفونتهای نازوکومیال ویروسی و باکتریایی، سپتی سمی منتزیت، استئومیلیت و آرتریت چرکی، عفونتهای ادراری، عفونت های مزمن مادرزادی (سرخجه، توکسوپلاسموز، سیتومگال، هرپس و سیفلیس) و غیره.

مسائل جراحی: کلیات، ضایعات سروگردن، دیسترس تنفسی ناشی از انسداد، مری، جراحی شکم، (انسداد روده ها، اختلالات چرخش، وولولوس، مال روتیشن) اختلالات ناف و دیواره شکم.

تومورها و سرطانهای نوزاد: تشخیص و تشخیص افتراقی، تراتوم ها، تومورهای کلیه، تروپلاستوم، هپاتوبلاستوما، رتینوبلاستوما، هیستوسایتوزیس ایکس و غیره.

مالفورماسیونهای مادرزادی: انواع توارث، آنومالیهای کروموزومی، مالفورماسیونهای شایع (آکوندروپلازی،

سندرم اپیریت، سندرم بک ویتز، دوشا، سندرم دی رنگ، سندرم تریچرکالین، استنوز، امپرکتا، سندرم

پاترک، استورژویر، سندرم ترنو، سندرم فتال الک، سندرم فتال هایدانتوئین، تریزومی ها و غیره)

مسائل ارتوپدی: معاینه از نظر ارتوپدی، آنومالیهای عضلانی استخوانی (کمی و زیادی انگشتان، چسبندگی

نیودن رادیوس)، کلیل فایل، تورتیکولی ها، مهره ها، منگومایلوسل) (اندام فوقانی) (اندام تحتانی،

متاتارسوسن، اکتوس تیلیس کالکائووالگوس درشت نی، نازک نی، زانو دررفتگی مادرزادی، مفصل ران)

آنومالیهای عمومی عضلانی استخوانی عفونت استخوان و مفاصل.

ضربان زایمانی: ضایعات نسوج نرم (قرمزی، خراش، خونمردگی، نکروز، نسج چربی بریدگی) ضایعات

جمجمه (پوست، سفال هماتوم، شکستگی استخوان صورت چشم، پلکها، اعصاب سمپاتیک، عضلات چشم،

عصب چشم، قرنیه ملتحمه چشم، خونریزی داخل چشم، گوش، فلج تارهای صوتی) ضایعه گردن و شانه

(شکستگی ترقوه، فلج اعصاب بَر اکیال، فلج عصب فرنیک، ضایعه در عضله استرنوکولونید و ماستوئید)

ضایعه به ستون مهره ها و نخاع، ضایعه به امعاء و احشاء (پارگی کبد و طحال، خونریزی فوق کلیه) آسیب

به انتها (شکستگی استخوان بازو و ران، دررفتگی، جدائی اپی فیز) آسیب به دستگاه تناسلی، آسیب ناشی از

مانیتور جفت در داخل رحم.

مسائل عصبی نوزاد و پیگیری نوزاد حاصله از حاملگی ها و زایمانهای خطیر: بررسی یافته های طبیعی و

غیر طبیعی، ترانس ایلومیناسیون، یافته های آزمایشگاهی آنبه و تنفس های پرئودیک، تشنج (متابولیک،

ضربه، عفونت آنومالی، دارو، اعتیاد و غیره) غیوب مغزی ناشی از کمبود اکسیژن، خونریزی داخل جمجمه،

مسائل تکاملی بزرگی بیش از اندازه سر، اشکال غیر طبیعی فرم سر منگومایلوسل و مسائل مربوطه، پیگیری

طولانی نوزاد بین (تشکیلات، پرسنل، برنامه، مرگ و میر بر حسب سن حاملگی و وزن، درجه سلامت عمومی،

شنیدن، صحبت کردن، سلامت عصبی، درجه هوشیاری و غیره).

بیماریهای متابولیک ارثی: تعریف سابقه خانوادگی، رژیم غذایی، علائم بالینی، بیماریابی، آنومالیهای بالینی

(اشکال مختلف)، درمان، شناسائی، قبل از تولد.

مسائل پوستی نوزاد: انواع (وارثه ها) فیزیولوژیک و ژنتیک، ضربه کهنه سوز، نقایص، ناخن، عرق و مو،

آنومالیهای تکاملی عروقی، عفونت، مسائل تاولی (غیر عفونی)، اختلالات پوسته شدن، اکزما، درماتوزهای

ایدیوپاتیک.

مسائل غدد داخلی نوزاد: آلت تناسلی مبهم و مسائل مربوط به غدد تناسلی، مشکلات غده آدرنال، مسائل غده

تیروئید.

مسائل چشمی: معاینه، کنژکتیویتها، کاتاراکت، گلوکوم رترولنتال فایبروپلازیا، رتینوبلاستوما، فایبروپلازیا،

توکسوپلاسموز، بیماری سیتومگالو ویروس، سرخچه و اختلالات ناشی از فتوتراپی.

فارماکولوژی جنین و نوزاد: فارماکولوژی حاملگی، فارماکولوژی جنین، فارماکولوژی نوزاد، داروهای خاص و معرف کلینیکی آنها، پیشرفتهای تازه در درمانشناسی نوزادان: تشکیلات و ارگانیزاسیون بخش نوزادان و

N.I.C.U

ب): کارآموزی (۵۱ ساعت)

در بخشهای نوزادان تحت مراقبتهای ویژه.

در طی این دوره فراگیر مهارتهای کسب شده در درس تئوری را در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان تحت نظارت پزشک متخصص بکار خواهد گرفت.

منابع اصلی درس:

- 1- Nelson text book of pediatrics/ edited by Richard E. Behrman, Philadelphia: U. B. Saunders, last edition
- 2- Janet Rennie. Robertson's textbook of neonatology. Churchill livingstone; last edition
- 3- John Kattwinkel, Susan Denson, Jeanette Zaichkin, Susan Niermeyer. Textbook of Neonatal Resuscitation; American Academy of Pediatrics; Last edition.
- 4- D. Keith-Edmonds, John Dewhurst. Dewhurst's Textbook of Obstetrics and Gynaecology for Postgraduates, Contributor John Dewhurst. Blackwell Publishing, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالینی

